

ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಈವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖತಃ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಇತರೆ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಆರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಬಹಳಷ್ಟು ಬೋಧನಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಾದವು. ಆದರೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳಿದ್ದವು. ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂವಹನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ತುರ್ತಾಗಿ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ (Cluster Resource Person - CRP) ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸಜ್ಜನ್ ಅವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು. 'ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂವಹಿಸಲು ಒಂದು ಸರಳವಾದ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸೋಣ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗ್ಯಾರಿಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಇದೊಂದು ಹೊಸತಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡೆವು.

## ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಕೋವಿಡ್-19ಗೆ ದೈಹಿಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹೇಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರವರ ಕ್ಲಸ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಸಂವಹನದ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಚರ್ಚಿಸಲು ಟೋಲ್ ಫ್ರೀ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿರುವ ಟೆಲಿಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿಂಗ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸತೊಡಗಿದೆವು. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಇದು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಾದುದರಿಂದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಬೆರೆಯುವಿಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇರುವಂತಹದ್ದು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಆಡಿಯೋ - ವಿಡಿಯೋ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸುಗಮಕಾರರು ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಸಂವಹಿಸಲು ಅವನುಗುವಂತಹ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಲು ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ನಾವು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ (ಅಥವಾ ಬಿಳುಹಲಗೆ), ಬೋಧನಾ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸಜ್ಜನ್ ಅವರು ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

## ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ರಚನೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರೊಡನೆ ಸಂವಹಿಸುವ ಜಾಗ. ಅಲ್ಲ ಸಂವಹನವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಸಲು ಆಡಿಯೋ ಹಾಗೂ ವಿಡಿಯೋ ಸಾಧನಗಳು, ಆಡಿಯೋ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ, ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂವಹನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಪೋಡಿಯಂ, ದೀಪಗಳು, ಕ್ಯಾಮರಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಜನರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಮೀನಗಡದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗವಿತ್ತು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಟುಡಿಯೋವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

## ಸ್ಟುಡಿಯೋದ ನಿರ್ಮಾಣ

ಒಂದು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗಿನ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅವರೊಡನೆ ಸಂವಹಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಯಾವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಯಾವುದರ ಕೊರತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಧಿಯ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು! ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಚರ್ಚೆಗಳಾದ ನಂತರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅವಧಿಗಳ ನಂತರ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುವ ಜಾಗದಂತಹ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರುತ್ತಿತ್ತು, ಹಾಗಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಕಳಪೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೊಬೈಲನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಿದರು. ಚಿತ್ರದ ಹೊಳಪನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸಜ್ಜನ್ ಅವರು ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ದೀಪವನ್ನು ತಂದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದವು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಶಿವಾನಂದ ಸಜ್ಜನ್ ಅವರು ಕ್ಯಾಮರಾ

ಫೋನ್‌ಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಡಲು ಟ್ರೈಪಾಡ್‌ನಂತಹ ಉಪಕರಣ-  
ಗಳನ್ನು ತಂದರು.

#### ಆರಂಭಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೇಳಿ-  
ಕೊಳ್ಳುವುದು ಏಕತಾನತೆ ಹಾಗೂ ನೀರಸ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ  
ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಪ್ರಮುಖ ತಂಡವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಈ  
ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ  
ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು  
ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪರದೆಯ  
ಮೇಲೆ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು  
ಎಂಬುದೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾದ ಸಲಹೆಯಾಗಿತ್ತು.  
ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಲಕಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್ ಇತ್ತು. ಅನೇಕ  
ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲಾ  
ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದಿದ್ದೆವು.

#### ಸ್ವಡಿಯೋವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು

ಸ್ವಡಿಯೋವನ್ನು ರಚಿಸಲು ನಮಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳ  
ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿತ್ತು :

1. ಉತ್ತಮ ಕ್ಯಾಮರಾ ಇರುವ 2 ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನುಗಳು.
2. ಒಂದು ಟ್ರೈಪಾಡ್
3. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಟೀಬಲ್ ದೀಪಗಳು
4. ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್ ಮತ್ತು ಪರದೆ
5. ಬ್ಲೂಟೂತ್ ಹೆಡ್‌ಸೆಟ್
6. ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಒಂದು  
ದೊಡ್ಡ ಕೊಠಡಿ
7. ಸಾಕಷ್ಟು ಬೋಧನ-ಕಲಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

#### ಒಗ್ಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು

ನಮ್ಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾಗಗಳನ್ನು  
ತೋರಿಸಿದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು  
ಬಂದವು. ಆಸಕ್ತಿಕರವಾದ ಪವರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳು ಹಾಗೂ  
ಸಣ್ಣ ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವು. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಡಿಯೋ  
ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು  
ತರಗತಿ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ನಮಗೆ  
ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಡೆತಡೆಗಳಿದ್ದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ,  
ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ  
ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ  
ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪರಸ್ಪರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು  
ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಕಲಿತೆವು. ಪರಸ್ಪರ  
ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹಂಚಿ-  
ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡೆವು. ಒಂದು ತಂಡವಾಗಿ ಕೆಲಸ  
ಮಾಡತೊಡಗಿದೆವು ಅದು ಸ್ವಡಿಯೋ ತಂಡ!

#### ಕಲಕೆಗಳು

ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯು ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೂಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು-  
ರೊಂದಿಗೆ ನಮಗಾದ ಇತರ ಕಲಕೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1. ಒಂದು ಅವಧಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ  
ಮೊದಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಲಿತು ಸೆಷನ್‌ನ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು  
ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆವು. ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ  
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಪೂರಕ ವಸ್ತುಗಳ  
ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿದೆವು. ಇಡೀ ತಂಡವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ  
ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು  
ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.
2. ಸುಗಮಕಾರರು ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ  
ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ತಂಡದಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ  
ಬೋಧನಾ ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು  
ಗುರುತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು.
3. ಅಂತಿಮ ಸೆಷನ್ನಿನ ಮುನ್ನವೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ  
ಅವಧಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ತಂಡವು ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ  
ಮಾಡಿತು; ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ  
ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದರಿಂದ  
ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲು  
ಸಹಾಯವಾಯಿತು.
4. ಆಡಿಯೋ, ವಿಡಿಯೋ, ಪಿಪಿಟಿ ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಕಲಕಾ  
ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಲು  
ಸುಗಮಕಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು.  
ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ  
ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದರು.
5. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ  
ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ  
ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆವು. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ  
ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೊಡನೆ ಇದ್ದರು.
6. ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ಸೂಚನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ  
ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ  
ಬಳಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು ನಮಗೆ  
ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಯ ನಂತರ  
ಸೆಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬೇಕಾದ ವಿಸ್ತೃತ ಮೌಖಿಕ ಹಾಗೂ  
ಲಿಖಿತ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

#### ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು

ನಲಕಲ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಗೀತಾ ಮೇಡಂ  
ಮತ್ತು ರಂಗಾಪುರ ಗುರು ಅವರು ಸಾಮೂಹಿಕ ಗುಂಪು  
ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಅವಧಿಗಳನ್ನು  
ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಶಶಿಧರ, ಶ್ರೀಯಸ್, ಗೀತಾ ಮತ್ತು ಮಂಜುಳಾ  
ಮೇಡಂ, ಸಿಆರ್‌ಪಿ ಹಾಗೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಲಕಲ ಮತ್ತು ಗಣಿತದ  
ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಟ್‌ಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಲು  
ಒಂದು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆವು.

ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಬೋಧನಾ  
ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರದರ್ಶನ  
ನೀಡಿದರು. ನಲಕಲ ಮತ್ತು ನಲ-ಕಲ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯ  
ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಸವಾಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟು  
ಹಾಕಿದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವು.  
ಹಾಗೆಯೇ 4 ಹಾಗೂ 5ನೆಯ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಗಣಿತದ ಕಿಟ್‌ಗಳು  
ಅಮೂರ್ತದಿಂದ ಮೂರ್ತದಡೆಗಿನ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ  
ಮಾಡಿದವು.

## ಸ್ವಡಿಯೋದ ಪ್ರಭಾವ

ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೆಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ರೀತಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇತರ ಗುಂಪುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಡಿಯೋ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ನಲ-ಕಲ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, 4 ಮತ್ತು 5ನೆಯ ತರಗತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ 5 ದಿನದ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಡಿಯೋದ ರೀತಿಯ ಸ್ವಡಿಯೋದಲ್ಲೇ ಗೂಗಲ್ ಮೀಟ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಿತು. ತಾಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮಾದರಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಾಠಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

## ಮುಂದಿನ ಹಾದಿ

ಈಗಾಗಲೇ ಭವಿಷ್ಯದ ಹಾದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1. ಸ್ವಡಿಯೋವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಲ-ಕಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, 4 ಮತ್ತು 5ನೆಯ ತರಗತಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೆಷನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಸಬೇಕಾದ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
2. ಸ್ವಡಿಯೋದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪಠ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
3. ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಡಿಯೋವನ್ನು ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವುದು.
4. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೆಷನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕವಾದ ಸ್ವಡಿಯೋಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಲವು ಕ್ಲಸ್ಟರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು.
5. ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ತಂಡವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಲಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಲುಪಲು ಸ್ವಡಿಯೋ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ.



ಶ್ರೀಧರ್ ರಾಜನಾಳ್ ಅವರು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತದ ತಂಡವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಧರ್ ಅವರು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಮುಂಚೆ ಶಾಲಾ ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು [shridhar.rajanal@azimpremjifoundation.org](mailto:shridhar.rajanal@azimpremjifoundation.org) ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ವಿನಯ್ ವಿಠಲ್ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್.ಎನ್